

گزارشی از پیگیری خیرخواهانه مأمور رفیع سد معبر شهرداری و نیکوکاران محله پورسینا

ماموریت: خدمت

تکتم جاوید

t.javid@shahraranews.ir

پس از چند قرن زندگی اجتماعی، بیشتر مامی دانیم که بسیاری از منافع فردی مان در گروسود جمعی است! این است که در کنار تلاش و مراقبت از خود، باید مراقب افراد جامعه خود باشیم و از آن ها حمایت کنیم. این نگاه اگر چه از دیر باز در آموزه های دینی ما بوده است و در عرصه های زندگی فردی و اجتماعی خود به آن عمل می کرده ایم اما به تازگی در زمره اولویت های مدیریتی شهری مشهد قرار گرفته است. همین دو ماه قبل بود که سیدعبدا... ارجانی، شهردار مشهد، در آیین «اذن خدمت خادمان شهری» گفت: «خادم بودن به دربان و کفش دار بودن نیست، بلکه هرکس به زائر و مجاور امام هشتم^(ع) خدمت کند، خادم است. کسبه، پاکبان ها و همه کسانی که به روش های مختلف خدمت می کنند باید لباس خدمت نه بر تن، بلکه بر ذهن و روح داشته باشند.» نمونه این حرف و تأکید شهردار ارامی توان در اقدام خیر مأمور سد معبر شهرداری دید، جایی که بنابر وظیفه شغلی باید از چادر زدن یک خانواده در حاشیه معبر جلوگیری می کرد اما او قبل از اینکه خود را مأمور شهرداری بداند، خود را خادم امام رضا^(ع) و خادم مشهدی هادانست و تلاش کرد با کمک خیران محله پورسینا سرپناهی برای این خانواده نیازمند فراهم کند.

آموزه هایی برای خدمت

بخش زیادی از آموزه های قرآنی به مسئولیت پذیری در برابر مشکلات دیگران اختصاص دارد. همین آموزه ها در کنار نماز، مسئله انفاق و پرداخت زکات را مطرح می کنند که یک عمل اجتماعی است. به این معنا که بخشی از آنچه را به دست می آورید، باید به دیگران ببخشید، بی آنکه منتی بر آنان گذاشته شود. از این نمونه تا خدمت های خالصانه دیگر همگی توصیه هایی است برای زندگی در شهر خدمت و نمونه هایش کم نیستند.

حسن مودی شاید تنها وظیفه اش در همه ۱۲ سال خدمت همان رفیع سد معبر در پیاده روهای شهر بوده و اجرای قوانین و دستور العمل های شهرداری، اما از وقتی که در کنار انجام وظیفه دغدغه سامان دادن به اعضای یک خانواده نیازمند را پیدا کرده به یک خادم شهر امام رضا^(ع) تغییر هویت داده است.

ماجرای مأمور رفیع سد معبر شهرداری منطقی ۶ وقتی آغاز شد که شب هنگام در زمان سرکشی، متوجه وجود یک چادر مسافرتی در عقب نشینی معبری شد. خودش این گوشه شرح می دهد: چادر را ابتدای خیابان پورسینا ۹ برپا کرده و چندتکه اسباب منزل دورش چیده بودند. پس از پرس و جو متوجه شدم زن و شوهری هستند که به دلیل نداشتن هزینه رهن و اجاره، بی خانمان و آواره شده اند. نمی خواستم آن ها در آن هوای سرد رها کنم. حتی جان آن ها با وجود بیک نیک روشن در چادر در معرض خطر مرگ قرار داشت.

مودی می توانست بانگاه و تعریف، مأمور و معذور، آن ها را اودار به جمع آوری چادر کند و سرکشی هایش را ادامه دهد اما مأموریتش را جوهر دیگری بی گرفت. او توضیح می دهد: مرد خانواده حدود ۵۲ ساله بود و اعتیاد شدید داشت و ظاهرا به دلیل مشکلات مالی نتوانسته بود در کمپ بماند و شغلی هم نداشته و حالا همراه همسرش آواره کوچ و خیابان هم شده بود. اول از همه موضوع را به یکی از خیران محلی اطلاع دادم که خدا را شکر به خوبی همراهی ام کرد.

پس از پیگیری های او، یکی از خیران ناشناس به سرعت خانه ای را برایشان رهن می کند و حتی اجاره یک سال را می پردازد. مودی ادامه می دهد: مرد را برای ترک اعتیاد به مدت سه ماه به کمپ فرستادیم و همسرش راهی خانه ای شد که برایش مهیا کرده بودند و بسته معیشتی هم دریافت کرد و البته برای رفیع امورانش زیر مجموعه یک خیریه قرار گرفته است.

مشهد عرصه خدمت است

در این باره نظر حجت الاسلام مهدی شریعتی تبار، از کارشناسان مذهبی حوزه، را جویا می شویم. او نیز تجلی خدمت به امام رضا^(ع) را در خدمت رسانی به زائران و مجاوران ایشان می داند و می گوید: زمینه خدمت رسانی بسیار گسترده است و هرکس می تواند متناسب با تخصص و توان خود به عنوان

خادم امام رضا^(ع) عمل کند.

او خدمت رسانی به زائران و مجاوران را در راستای توسعه و تقویت فرهنگ رضوی می داند و اضافه می کند: امام رضا^(ع) درباره اهمیت این مسئله می فرماید: پس از ایمان به خدا و رسول خدا^(ص) و اعتراف به حقوق اهل بیت پیامبر اکرم^(ع)، خدمت به مردم و معاونت و یاری رساندن به برادران دینی مهم ترین روش شکرگزاری نعمات خداوند محسوب می شود که سعادت، رشد و بالندگی را به دنبال دارد. این کارشناس مذهبی با تأکید بر اینکه مفهوم خدمت بسیار وسیع و گسترده است، ادامه می دهد: مفهوم خدمت شامل خدمات مادی و معنوی-فرهنگی می شود. به این معنی که همه افرادی می توانند در این روزها خادم امام رضا^(ع) باشند و با احترام کامل و اخلاق عالی اسلامی و همراه با عشق، علاقه و ارادت فضای حرم مطهر رضوی و شهر مشهد را برای حضور مردم مهیا کنند.

شریعتی تبار یکی از عرصه های خدمت به امام رضا^(ع) را خدمت رسانی عملی و ترویج زیبایی های کلام و فرهنگ ایشان برمی شمارد و تصریح می کند: خدمت هر فردی متناسب با شغل و حوزه فعالیت، تخصص و توان فرد است؛ بر این اساس افراد می توانند فرهنگ زیبا و سیره امامان معصوم^(ع) را به درستی بازتاب دهند.

او خاطر نشان می کند: شعار خوب همراه با عمل شایسته، قطعا بر اعتماد و رضایت زائران و مجاوران که ممکن است به صورت حضوری یا از راه دور به زیارت امام رضا^(ع) بپردازند، اثرگذار خواهد بود؛ بنابراین شعار زیبایی «همه خادم الرضاییم» لازم است در مقام عمل نیز تحقق یابد.

فرصت خادمی

ما مشهدی هستیم، پس فرصت خادمی در اختیار همه ماست. باید از این فرصت بهره مند شد تا ضمن گسترش عملی سیره امام رضا^(ع)، شرایط زیست اجتماعی در شهر مشهد را نیز تسهیل بخشیم. رهبر معظم انقلاب در متن حکم انتصاب حجت الاسلام رئیسی برای تولیت آستان قدس رضوی به این فرصت اشاره دارند، فرصتی که نه برای مقام تولیت که برای همه مشهدی ها برقرار است، آنجا که می گویند: «خدمتگزاری آستان قدس رضوی، افتخار معنوی بزرگ و زمینه بهره مندی از روحانیت آن خورشید فروزان و تقرب به ساحت ولایت آن مهر درخشان است. این فرصت کم نظیر را منتظم بشمارید و همه توش و توان خود را مصروف آن سازید و سرمایه های معنوی را که بحمد... از آن برخوردارید، در پرتو آن افزایش دهید. خدمت به زائران آن بارگاه مقدس به ویژه ضعیفا و نیازمندان را از رئوس برنامه های خود قرار دهید. خدمت به مجاوران و به ویژه مستمندان و مستضعفان و وظیفه دیگری است که شایسته است به آن اهتمام ورزید.»

آموزش های کم رنگ ازدواج به روایت آمارهای طلاق در استان

پایان زندگی در آغاز آشنایی

بیشترین طلاق های استان تا پیش از دو سالگی عقد رخ می دهد

۳۰ شنبه
۰۴ آذر ۱۴۰۰
شماره ۴۴۴
۲۴۲

SHAHRARANEWS.IR

خانه

● سال های پرخطر

ظاهر ساده و خشک آمارهای طلاق در استان، واقعیت هایی را می گوید که ابعاد اندوه باری دارد. مثلا رتبه نخست خراسان رضوی و سهم ده و نیم درصدی اش از کل طلاق های کشور در سال ۹۹. از دیگر تلخی های واقعیت طلاق در استان، نقطه اوج نموداری است که می بینید و روایت زندگی های ناکام و ناتمام را می گوید. آن هم در ماه هایی که باید شیرینی و خاطرات خوشش، سرمایه یک عمر زندگی زوج ها باشد.

جزئیاتی که اخیرا ثبت احوال خراسان رضوی از وضعیت طلاق های استان منتشر کرده است می گوید شرایط طوری بوده است که بالغ بر ۱۴ درصد از زوج ها استان پیش از دو سالگی عقدشان، در حالی که هنوز زندگی مشترک را تشکیل نداده یا تازه آن را شروع کرده بودند، رسما از هم طلاق گرفته اند.

با توجه به فرایند به نسبت طولانی برای متار که زوج ها و مشاوره های اجباری ای که باید متقاضیان طلاق ببینند، می توان از آمار یاد شده این طور نتیجه گرفت که ریشه اختلافات منجر به طلاق را باید در دوران عقد و فرایند ناقص آشنایی دختر و پسر جست و جو کرد، همین طور در آموزش هایی که اگر بهنگام داده می شد، وضعیت نمودار اینچنین نبود. آنچه باعث می شود به تفسیرمان از داده های یاد شده مطمئن تر شویم، آماری است که شهرپور امسال از سوی رئیس دبیرخانه رصد آسیب های اجتماعی و معلولیت های سازمان بهزیستی کشور اعلام شد. فاطمه رضوان مدنی با استناد به داده های سامانه تصمیم^۱، سه دلیل اصلی طلاق طی سال ۹۹ را به ترتیب کمبود مهارت های سازگاران، نداشتن مسئولیت پذیری و بی توجهی بیان کرد، مسائلی که از فقر آموزش های تربیتی ناشی می شود و می شد با آموزش های پیش از ازدواج تا حد زیادی از بروز آن ها با هزینه های مالی و روانی چشمگیر جلوگیری کرد.

فرزانه شهامت

f.shahamat@shahraranews.i

گزارش روز

هیچ چیز شبیه روزهای اول آشنایی نیست، روزهایی که دلشان غنج می رفت برای دونفره های عاشقانه، برای زل زدن توی چشم های همدیگر، کادو دادن های نامناسب تویی مناسب، برای دوستت دارم هایی که با هر بار گفتن و شنیدنش، ضربان قلبشان بالا می رفت. قرارشان این نبود. قول داده بودند به پای هم پیر شوند اما هنوز به دو سالگی آشنایی شان نرسیده، عزم خدا حافظی کرده اند، با خشم، نفرت، در ماندگی و حس هایی که تلخی اش شبیه هیچ چیز نیست.

● شروع هیجانی و بی مهارت

این دیدگاه در میان کارشناسان مختلف، موافق کم ندارد. مثلا علیرضا امیدواریان، مدیر بنیاد خانواده، که شرایط ایران و کشورهای دیگر مثل استرالیا را مقایسه کرده و گفته است: در این کشورها جوانان برای ازدواج باید گواهی نامه ازدواج داشته باشند. باید در کلاس های آموزشی شرکت کنند و پس از گرفتن گواهی نامه می توانند تشکیل خانواده دهند اما در ایران آموزش کافی برای ازدواج جوانان ارائه نمی شود و عمده طلاق ها در سال های نخست زندگی ناشی از شروع هیجانی یا بدون مهارت زندگی مشترک است.

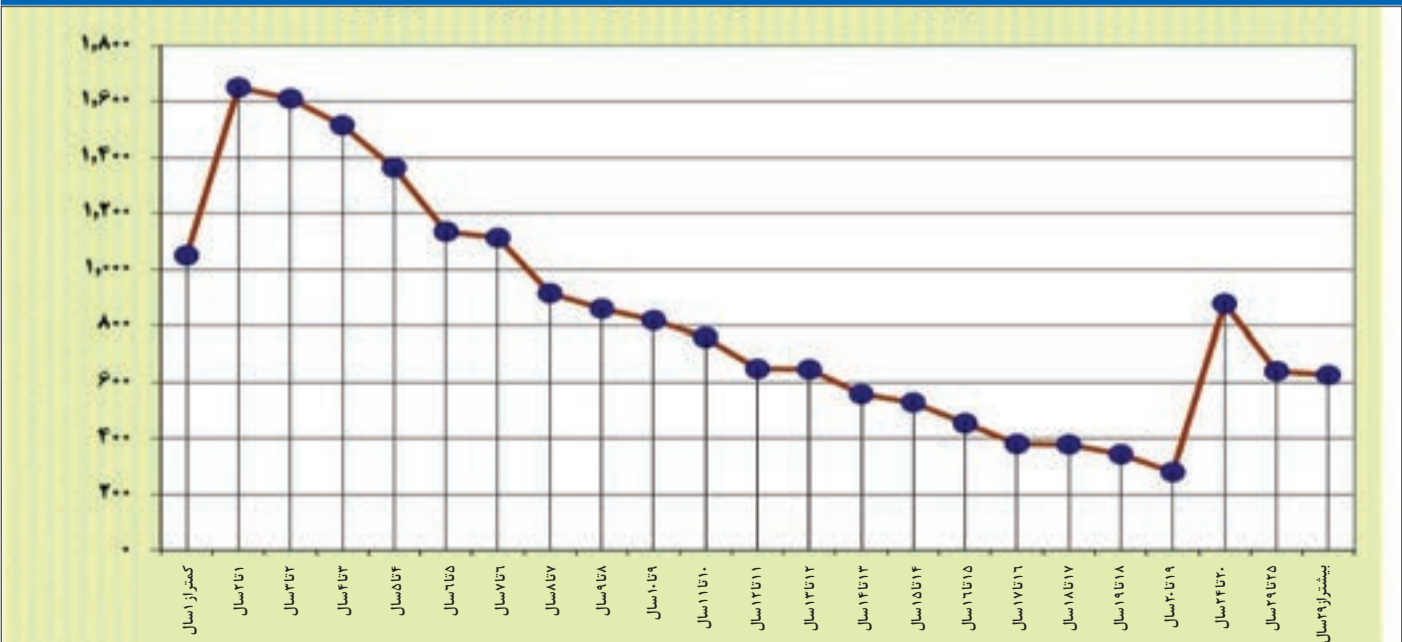
این روان شناس و کارشناس خانواده افزایش آمار طلاق را به نبود مهارت های ارتباطی، جنسی و غیره نسبت داده است، مهارت هایی که به نظر می رسد هنوز هم برای آموزش آن به جوانان نوعی مقاومت پنهان وجود دارد.

او با بیان اینکه در کشور مامولی و مشاوره های آشنایی برای ازدواج لازم در این زمینه وجود ندارد، پیشنهاد تشکیل ساختاری متمرکز مثل وزارت خانواده را داده است. این پیشنهاد که به صورت کلان تر و تحت عنوان وزارت امور اجتماعی، خانواده و جوانان، از سوی کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی نیز مطرح و مهر امسال از سوی هیئت رئیسه مجلس اعلام وصول شده است موافقان، منتقدان و مخالفانی دارد و با توجه به پیشینه طولانی این مباحث، فعالان می توان روی نتیجه آن حساب باز کرد.

● از فانتزی های ذهنی تا واقعیت

صحبت های ما با نجمه ضیایی دو بعد دارد. یک بار حرف هایش را می شنویم به عنوان روان شناس و بار دیگر از دیدگاه مسئولیت اجرایی اش. او می گوید: آمارها و پژوهش هایی که در ایران و سراسر دنیا انجام شده این را اثبات کرده است که بیشترین آمار طلاق مربوط به یک سال نخست زندگی مشترک است. دلیلش ساده است. در دوران عقد، افراد با یک سری

تعداد طلاق ثبت شده در خراسان رضوی بر حسب طول مدت ازدواج (۱۳۹۹)

که ما از آن اطلاعی نداریم. می دانیم که این آموزش های چندگانه و گاه نادرست مخاطبان اصلی آموزش های ما را سردرگم و دلسرد می کند. با خودشان می گویند فلان دوره را شرکت کردم و به دردم نخورد. دوره بهزیستی هم یکی مثل بقیه. حق الزحمه ای که بهزیستی بابت این آموزش ها به مراکز مشاوره و مربیان هم می دهد، یک مسئله است. آن قدر نیست که مربی بقیه کارهایش را بگذارد کنار و بخواهد فقط طرح های بهزیستی را پوشش بدهد.

● مقاومت برای آموزش ازدواج

در سال ۱۴۰۰ زندگی می کنند اما تصورشان در مورد وضعیت جامعه و جوان های دم بخت در سال های دهه ۵۰ و ۶۰ باقی مانده است. تصور این عده این است که آموزش های پیش از ازدواج، هر چند به صورت رسمی و از سوی دستگاهی مسئول باشد، چشم و گوش نوجوان ها و جوان ها را از می کند و راه انحراف را نشان می دهد.

وقتی از ضیایی درباره نقش احتمالی این طرز فکر به عنوان مانع آموزش های پیش از ازدواج می پرسیم، می گوید: به ویژه وقتی به میث عشق می رسیم، همیشه

این چالش را با برخی ارگان ها داریم. مواردی را داشتیم که آموزش های انحرافی می دهید. معتقدند نباید این ها را آموزش داد و چشم و گوش جوان را باز کرد. کارشناس مسئول معاونت پیشگیری بهزیستی خراسان رضوی ادامه می دهد: ما حتی گاهی در آموزش میحث آشنایی طرفین هم مسئله مواجه می شویم. می گویند شما دارید روابط دوستی دختر و پسر را ترویج می کنید، در حالی که در متون آموزشی ما بارگانه و حضور دارد روابط دوستی دختر و پسر را هم ببینید، اینکه جمع کردن و نگه داشتن جامعه هدف، در این شرایط کرونایی و در کلاس های مجازی چقدر سخت است. وقتی افراد و خانواده ها بستر لازم برای استفاده از این دوره ها را ندارند به طور مثال ترجیح می دهند اینترنت نشان را صرف آموزش های رسمی تر مدارس و دانشگاه کنند. او موازی کاری دستگاه ها و ورود آن هایی که متولسی نیستند به آموزش های پیش از ازدواج را چالش بعدی بیان می کند و می گوید: دستگاه های زیادی دارند این آموزش ها را ارائه می دهند با کیفیت و صدها می گذارد

و می گوید: برای همین گروه هدف و اولویت آموزش های ازدواج ما کسانی هستند که دوره عقد را سپری می کنند یا در سال اول زندگی مشترک هستند. درباره آموزش های قبل از ازدواج هم به افراد مجرد ۱۵ تا ۲۰ سال آموزش های پیش از ازدواج ارائه می دهیم. هر جایی که به این گروه هدف دسترسی داشته باشیم آموزش ها را را ایگان ارائه می دهیم. در مدارس، دانشگاه ها، برای کارکنان مجرد و در بازه سنی یاد شده که در محیط های کاری صنفی، یا مثلا در سپاه، ارتش و بسیج فعالیت دارند و متقاضی هستند.

از کارشناس مسئول آموزش های پیش از ازدواج، خانواده و مهارت های زندگی بهزیستی خراسان رضوی می پرسیم آیا قبول دارد با وجود تلاش های انجام شده، چتر این آموزش ها آن قدر بزرگ نبوده است که همه جامعه هدف نیازمند این آموزش ها را در بر بگیرد؟ خوشبختانه پاسخ او مثبت است. هر چند که داده های آماری از وضعیت طلاق استان، بهترین گواه برای مثبت بودن پاسخ سؤالان است.

ضیایی به توان بهزیستی برای آموزش دادن دختران و پسران مجرد اشاره می کند و می گوید: هر سال درصدی از مجردهای ۱۵ تا ۲۰ ساله استان، به عنوان جامعه هدف آموزش های بهزیستی ابلاغ می شوند. امسال این عدد ۳۰۰۰ نفر است. ما معمولا هر سال به این سهم می رسیم و از آن هم فراتر می رویم اما امکانات و شرایطمان را هم ببینید، اینکه جمع کردن و نگه داشتن جامعه هدف، در این شرایط کرونایی و در کلاس های مجازی چقدر سخت است. وقتی افراد و خانواده ها بستر لازم برای استفاده از این دوره ها را ندارند به طور مثال ترجیح می دهند اینترنت نشان را صرف آموزش های رسمی تر مدارس و دانشگاه کنند. او موازی کاری دستگاه ها و ورود آن هایی که متولسی نیستند به آموزش های پیش از ازدواج را چالش بعدی بیان می کند و می گوید: دستگاه های زیادی دارند این آموزش ها را ارائه می دهند با کیفیت و صدها می گذارد

● یکی مثل بقیه

هر چه که کم داشته باشیم، خاطرمان جمع است که دست کم در فقهنامه آموزش های ازدواج قانون کم نداریم. از قانون اساسی تا برنامه های پنجم و ششم توسعه و سایر باید ها با بندها و تبصره های کسل کننده بهزیستی را متولی آموزش های ازدواج می داند. باز هم از آنجا که در موازی کاری و سپردن امری واحد به متولیان متعدد کم نظیر هستیم، در چند سال اخیر برای وزارت ورزش و جوانان نیز وظایفی در این راستا تعریف شده است. برای اطلاع از اینکه در آموزش های پیش از ازدواج کجای کار هستیم، سراغ بهزیستی را گرفتیم که تجربه بیشتری در این باره دارد. ضیایی این بار از منظر مسئولیت حقوقی اش به عنوان کارشناس مسئول معاونت پیشگیری بهزیستی خراسان رضوی پاسخمان را می دهد. او روی تفاسیرمان از نمودار طلاق ثبت احوال استان، صدها می گذارد

تعداد طلاق ثبت شده در خراسان رضوی بر حسب طول مدت ازدواج (۱۳۹۹)